

Salgótarján Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal
Oktatási, Kulturális és Sport Iroda

3100 Salgótarján, Múzeum tér 1. Tel.: (32) 312-570; (32) 417-255

Szám: 32047/2009.

Javaslat
a könyvtári feladatok más formában történő ellátásáról

Tisztelt Közgyűlés!

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 4/2009.(I.27.) Öh. sz. határozatának 3. pontjában rögzítette, hogy meg kell vizsgálni a városi könyvtári feladatok esetlegesen más formában és más intézményi keretek között történő ellátásának lehetőségét.

A határozat 4. pontjában rögzítette, hogy meg kell vizsgálni a város önkormányzatának tulajdonában lévő Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet (továbbiakban: **BBMKKI**) épülete esetlegesen más célra történő hasznosításának lehetőségét.

A fenti két feladat meghatározására azért került sor, mert a Nógrád Megyei Közgyűlés 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 4/2009.(II.12.) Kgy. sz. határozata kimondta, hogy a könyvtár finanszírozási nehézségei (köztük a városi önkormányzat által nyújtott, az előző évihez képest bekövetkező csökkenése) következtében, a kiadások további csökkentése érdekében a **BBMKKI**-nél az álláshelyek számát csökkenti 4 fővel. Továbbá, a megyei közgyűlés utasította az intézmény igazgatóját, hogy a könyvtár költségvetésének további csökkentésére dolgozzon ki intézkedési tervet, s azzal összefüggésben tegyen javaslatot a belső struktúra átalakítására.

Az utóbbi években a város önkormányzata több alkalommal tett javaslatot a **BBMKKI** működésének költséghatékony, gazdaságosabb működésére. Legutóbb 2003-ban történtek racionalizálási lépések, intézkedések (létszámleépítés, belső szervezeti átalakítások, stb.) és az elmúlt évben ugyancsak kezdeményeztük – tapasztalva mind a megyei, mind a városi önkormányzat költségvetési, finanszírozási gondjait –, hogy szükséges a **BBMKKI** költséghatékony működésének újabb felülvizsgálata, illetve megvalósítása. Figyelemmel kísértük a könyvtár anyagi lehetőségeit, ezért emeltünk 2008-ban a támogatási összegben, mivel látnivaló volt, hogy a Megyei Önkormányzat nem kíván lépni a racionalizálás irányába. 2009-ben beszűkült anyagi lehetőségeink már nem tették lehetővé ennek a magas összegnek a további fenntartását. Mára nyilvánvalóvá vált, hogy a könyvtárépület, illetve maga a könyvtári tevékenység a könyvtár teljes területén, gazdaságosan nem működtethető.

Városunk önkormányzata a városi könyvtári feladatok ellátásához jelentős mértékben hozzájárult. 2006. évtől önkormányzati támogatásunk %-os aránya a megyei önkormányzati támogatáshoz viszonyítva, a 2006. évi 33 %-ról 2009-re 46 %-ra emelkedett! (lásd: 4. sz. melléklet)

Független könyvtári szakértők bevonásával, a megyei önkormányzat megvizsgáltatta azt, hogy a **BBMKKI** a továbbiakban a megyei könyvtári feladatokat el tudja-e látni más épületben, illetve a megye másik településén. A könyvtári szakértői vizsgálatok, valamint a **BBMKKI** szakmai javaslatai alapján Nógrád Megyei Közgyűlése intézkedési, illetve racionalizálási tervében, és a Nógrád Megyei Közgyűlés 23/2009.(IV.29.) Kgy. sz. határozata 7.a) és 7.b) pontjában megfogalmazottak alapján a megyei és a városi könyvtári feladatokat 2010. évtől továbbra is a **BBMKKI** jelenlegi épületében látja el, együttműködve Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával. Ennek szakmai, szervezeti, anyagi feltételeit az 5. sz. melléklet tartalmazza.

A salgótarjáni könyvtárügy helyzete, jellemzői, a főbb szakmai fejlesztési irányok

Nyilvános könyvtári ellátás

A könyvtári szolgáltatás biztosítása az önkormányzatok kötelező feladata a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján.

A BBMKKI biztosítja a város minőségi, jó színvonalú könyvtári ellátását. Ezt éves szerződésben támogatja a város, hozzájárulva könyvtári szolgáltatások biztosításához.

Ezzel a megoldással költségtakarékosabban és jobb színvonalon biztosítható a nyilvános könyvtári szolgáltatást, mint egy esetleges önálló, városi fenntartású intézményben.

Az egyes városrészek könyvtári ellátása városi ingatlanokban, korábban a megyei könyvtárral együttműködve zajlott, jelenleg a TEMI Könyvtár által történik: Salgóbányán és Somoskón.

A fiókkönyvtárak, illetve peremkerületi vagy városrészi könyvtárak helyzete a város kulturális koncepciójának megfelelően az év végéig felülvizsgálatra szorul, mert a szolgáltató helyek száma, a nyitvatartási idő beszűkült, és a könyv-, folyóirat állomány sem felel meg a szakmai elvárásoknak és a használók igényeinek. A város által rendelkezésre bocsátott épületek állapota és a tárgyi feltételeik nem, vagy csak kismértékben elfogadhatóak, annak ellenére, hogy a közelmúltban néhány helyen megoldódott a lakossági internet - hozzáférés problémája. (Pl. a városi könyvtári ellátásban részt vevő TEMI Könyvtárban – mely városrészi feladatokat is ellát.)

Salgótarján szinte valamennyi oktatási intézménye rendelkezik iskolai könyvtárral. Ugyancsak a kulturális koncepcióval összhangban év végéig át kell tekinteni a lakossági használat lehetőségét, az alapvető könyvtári állomány digitális hozzáférhetőségének, helytörténeti anyagok interneten történő elérésének biztosítását. Ez a távolabbi cél megegyezik a könyvtárügy 2008-2013 közötti stratégiai célkitűzéseivel.

A BBMKKI tevékenységének főbb jellemzői

Az informatikai társadalom kialakulásával és gyors fejlődésével a könyvtár egyre inkább támaszkodik a számítógép, az Internet nyújtotta lehetőségekre. Úgy teszi ezt, hogy közben ne sérüljenek a hagyományos, emberi kommunikációra alapozott kultúrák közvetítő eszközei.

Irodalmi rendezvényei, kiállításai révén a város közművelődésében jelentős helyet foglal el a megyei és városi könyvtár.

Évente többször helyet ad képzőművészeti kiállításoknak, igyekszik ezt összehangolni az irodalmi programokkal. Gyakran szervez népszerű, híres írók közreműködésével felolvasó esteket, könyvbemutatókat; gyerekeknek zenés irodalmi esteket, illetve matinékat, melyeknek nagyon nagy sikere van.

A könyvtár a Palócföld című folyóirattal, a Szerdatársaság Irodalmi Kávéházzal, a József Attila Művelődési és Konferencia Központtal (továbbiakban: JAMKK) közösen a különböző könyves ünnepek, Költészet Napja és az Ünnepi Könyvhét rendezvényeinek egyik szervezője. Különösen nagy érdeklődés kíséri a pódium-jellegű műsorokat, verses-zenés összeállításokat. Kapcsolatot tart a könyvtár más közművelődési és közgyűjteményi intézményekkel is. Ennek hagyományos és intézményesített formája, hogy a Kultúra Napján és más jeles napokon a könyvtár szervezésében közös rendezvényeket tartanak a társintézményekkel: a Nógrád Megyei Levéltárral, a Nógrádi Történeti Múzeummal, a JAMKK-kal, a Nógrád Megyei Fotóklubbal, a Balassi Bálint Asztaltársasággal, a Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel.

A könyvtár stratégiai céljai jelentős részében azonosak a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának a könyvtári területre vonatkozó stratégiai céljaival:

- 1./ A könyvtárosi életpálya vonzóbbá tétele.
- 2./ Az információhoz és a dokumentumokhoz való hozzáférés biztosításának növelése, a demokrácia és az esélyegyenlőség elveinek érvényesítése:
  - minden könyvtárban az Internethez való szabad, ingyenes hozzáférés,
  - az országos közös katalógus megteremtése,
  - a digitális tartalomszolgáltatás fejlesztése.
- 3./ A regionális könyvtári ellátás rendszereinek kialakítása és fejlesztése: a könyvtári szolgáltatások rendszerének biztosítása kistélepeken is.
- 4./ Az Európai Unióhoz történő csatlakozással uniós szolgáltatások növelése, a minőségbiztosítás megalósítása.

Az intézmény legfontosabb feladatának szakmai munkájának, szolgáltatásainak korszerűsítését, színvonalának megőrzését, illetve emelését tartja.

A könyvtár egyik legfontosabb feladata a könyv- és folyóirat-beszerzési összeg reálértékének megőrzése. Az intézmény a gépi katalógusépítést is fejleszti, hogy ne csak honlapján jelenjen meg az állomány, hanem a könyvtárközi kölcsönzést elősegítő közös katalógusban is.

A tájékoztató munka gyakorlatában is egyre inkább döntő szerepe lesz a számítógépnek. Ezért a munkatársakat folyamatosan képezik.

Nem tévesztik szem elől, hogy az elektronikus információszolgáltatás és a korszerű technológiai háttér mellett a kulturális örökség és a tudás megőrzése továbbra is a könyvtár legfontosabb (hagyományos) funkciója marad, – ennek érdekében kívánatosnak tartják, hogy a könyvtári gyűjtemény fejlesztésének folyamata és pénzügyi feltételei biztosítottak legyenek.

A salgótarjáni városi könyvtári hálózat előtt álló újabb szakmai feladatok, kihívások

Országos tendencia, hogy kulturális szolgáltató funkcióikat tekintve egyre inkább közelednek egymáshoz a könyvtárak, a művelődési és ifjúsági házak, a klubok, a teleházak és információs központok, sőt az iskolák is; megnyitják kapuikat a tradicionálisan más típusú intézmények közönsége előtt is. Az intézmények egyre gyakrabban adnak helyet a felnőttoktatás, a népfőiskolák programjainak, a zenei, képzőművészeti, irodalmi rendezvényeknek és a szabad, öntevékeny ismeretszerzés alkalmainak; s ez a szinergia mindaddig termékenyítő közművelődési fejlődési irány, amíg nem kockáztatja az eredeti funkció gyakorlásának szakmai biztonságát.

A BBMKKI nyilvános könyvtári ellátást biztosít a város gyermek- és felnőtt lakosságának. Szerteágazó, gazdag gyűjteményével minőségi szolgáltatást nyújt a könyvtárhasználóknak, ugyanakkor tevékenysége kiterjed a közművelődési munka szinte minden területére. Már a megalapításától kezdve részt vállalt a könyvtári tevékenységen túl is a helyi kulturális életben. A könyvtárnak saját kiadványai is vannak. Elindították és nagyrészt elvégezték a könyvtár 300.000 db-os dokumentumállományának számítógépes feldolgozását, így a fiókkönyvtári hálózat valamennyi egységében a teljes gyűjtemény elérhetővé válhat, sőt a katalógusokban – az internet segítségével – bármelyik magyar közkönyvtár használója is információkhoz juthat. Várhatóan a 2009–2018 közötti időszakban az intézmény döntő részt fog vállalni a város és a kistérség, a megye lakosságának könyvtári ellátásában. Az is prognosztizálható, hogy a fiókkönyvtári hálózat továbbműködtetésére és a város könyvtári palettáján napjainkban is jelen lévő és hiánypótló feladatokat betöltő TEMI Könyvtár szolgáltatásaira 2009-et követően is szükség lesz, aminek nem mond ellent, hogy szerepük, és a BBMKKI-tel a feladat- és munkamegosztásuk újragondolásra, illetve átalakításra szorul.

A megyei-városi könyvtárban és a városi hálózat más egységeiben is szélesíteni szükséges a

hagyományos könyvtári profilt. Még több oktatási, közművelődési, a társadalmi integrálódást segítő szabadoktatási, képzési, ismeretterjesztési, népfőiskolai és klubprogramot, esetleg kamarakoncertet és irodalmi előadást stb. érdemes odavinni, ezzel is segítve a kulturális stratégia alapelvei között leszögezett esélynövelő és demokratizálási törekvéseket, hiszen a könyvtár léggömbje – ha nem is feltétlenül infrastruktúrája – más intézményeknél, helyiségekkel akár vonzóbb kulturális teret kínálhat.

A város közművelődési, tágabban kulturális szolgáltatásai szempontjából döntő kérdés, hogy mi lesz a városi könyvtári hálózattal, az hogyan fejleszhető tovább. A kulturális stratégia, a kulturális városfejlesztés, kulturális koncepcióban megfogalmazott elvei és gyakorlata, országos és salgótarjáni követelményei, és a kistérség munkaerőpiaci és szociális helyzete egyértelművé teszik: a városi hálózatnak, természetesen korszerűsítéssel átesve, s nem minden egyes elemében, de meg kell maradnia, sőt egyes területekre még ki is kell terjeszkednie.

Szakszerű döntés szükséges arról (előzetes javaslatok vannak), hogy a fiókkönyvtári hálózat mely darabjai maradjanak meg, melyek szűnjenek meg, s a város mely (eddig az ellátásból kimaradt) részein szükséges viszont új könyvtár telepítése, illetve könyvtári szolgáltatás biztosítása esetleg az önkormányzattal közművelődési megállapodást kötött közösségi, illetve civil művelődési házakban, illetőleg a TEMI Könyvtár gondozásában. A jelenlegi megyei könyvtár és a TEMI Könyvtár vonatkozásában nincs szükség jelentős állománygyarapításra, csak a meglévők átcsoportosítására, egyes, könyvtári szolgáltatást nyújtó helyek ellátására, folyamatos cseréjére, frissítésére.

Peremkerületi vagy városrészi könyvtárellátásról megállapítható, hogy ezek a fiókkönyvtárak, a kistérség községeinek könyvtárhasználói súlyos hátrányban vannak a város belső területein élőkkel szemben, ezért megfontolandó a mozgókönyvtári szolgáltatás jövőbeli visszaállítása. Erre országos kistérségi támogató program is van (Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer [KSZR]), amelyet az Oktatási és Kulturális Minisztérium Könyvtári Osztálya, illetve a Könyvtári Intézet felügyel – a Portál Programmal s más pályázati pénzekkel támogatva. A kultúra demokratizálásának, az olvasás népszerűsítésének és a digitális információkhoz való hozzájutás szélesítésének minden lehetséges intézményét bővíteni kell Salgótarjában, s a kistérségben. A városrészek könyvtári ellátása mellett, a mozgókönyvtár olyan speciális könyvtári feladatokat is elláthat, amely a halmozottan hátrányos helyzetű lakosság könyvtári szolgáltatását célozza meg (mozgássérültek, vakok és gyengénlátók, öregek, betegek).

A gyermekkönyvtári feladatokat alapvetően – az iskolai könyvtárakon kívül – a BBMKKI jó színvonalon látja el. Az elmúlt évtized informatikai fejlesztései, az internet- hozzáférés bővítése, az elektronikus elérhetőség mellett, a jövőben egyre nagyobb hangsúlyt kap az iskola korosztály információkereső jártasságainak fejlesztése, az olvasás népszerűsítése, a könyvtárhasználó képzés megújítása, összességében a korszerű minőségi szolgáltatások feltételeinek megteremtése.

Elengedhetetlen a modern információs és könyvtári kultúra salgótarjáni intézményeinek megújítása, a kulturális és közszolgáltató ágazat informatikai hálózatának és digitális projektjeinek kiépítése, beleértve az e-Magyarország-pontok és a mobil kistérségi, városrészi szolgáltatások bővítését. Mindez a helyi nyilvánosság és demokrácia szélesítésének is feltétele.

Fontos, hogy a továbbiakban a BBMKKI a TEMI Könyvtárral és a városrészi (peremkerületi), valamint az iskolai könyvtárakkal közösen egyfajta tudásközpontként működjön tovább.

Hosszabb távon (2018-ig) indokoltnak látszik a teljes városi könyvtári hálózat és a BBMKKI szervezeti összevonása, integrációja, a város, törvény által előírt, kötelező feladatellátásának magasabb színvonalú biztosítása érdekében.

Javaslatunk a BBMKKI városi feladatellátásával kapcsolatban (a megyei önkormányzati döntésekkel, intézkedésekkel és javaslatokkal összefüggésben)

A BBMKKI a városi feladatokat a megyei és a városi önkormányzat között létrejött érvényes együttműködési megállapodás alapján 2009. év végéig látja el.

Önkormányzatunk a BBMKKI épületét alapvetően a jövőben, hosszútávon is könyvtári feladatok ellátására kívánja használni. A könyvtár épülete eleve, speciálisan könyvtári feladatok ellátását teszi lehetővé mind építészeti megoldásai, mind belső terei, helyiségei kialakítási jellege szerint. Az épület alapvetően könyvtári ellátás céljainak felel meg. Teljes egészében más célra történő hasznosítása nem indokolt, egészében más célra csak teljes átalakítással lehet alkalmassá tenni.

A könyvtár szakmai munkáját szolgáló terület, épületrész szűkítése, illetve a szükséges belső szervezeti átalakítások a megszorító intézkedések, a megyei közgyűlés határozata nyomán születik meg. Az átszervezés, felújítás költségeinek a megye és a város közötti 50-50 %-os megosztása (a felső emeleti szintre költözés, világítás korszerűsítés, helyiségek kialakítása, stb.), külön egyeztetés és megállapodás alapján történjen meg.

A BBMKKI ilyen mértékű feladat csökkentése, átszervezése, a városi könyvtári szolgáltatások színvonala jelentős csökkenéséhez nem vezethet. A megyei önkormányzat finanszírozási nehézségei következtében előálló helyzetben a könyvtári ellátás színvonala – s benne a városi szolgáltatásoké – akkor őrizhető meg, ha annak személyi, tárgyi feltételei megteremthetők és az épület korszerűsítése megfelelő mértékben és ütemben megtörténik. Ehhez a jelenlegi megyei intézkedési terv alapján, további szakmai garanciák szükségesek mind a megyei önkormányzat, mind a megyei könyvtár részéről. (Belső szervezeti átalakítás, a tartalmi munka megújítása, új arculat kialakítása, valamint városunk önkormányzatával további szakmai egyeztetések, a városi és megyei könyvtári feladatellátás hosszútávú összehangolása kérdéseiben.)

Az a javaslatunk, hogy önkormányzatunk abban az esetben járuljon hozzá, a könyvtárépületen belüli működési terület szűkítéséből adódó egyszeri költségekhez (a korszerűsítés, felújítás költségeihez), ha az épület alsó szintjének részeit (összesen: 721 m²) a városi önkormányzat megkapja hasznosításra.

Javaslatunk szerint, csak a fentebbi feltételek elfogadása, illetve megléte esetén érdemes középtávú, vagy hosszabb távú szerződést kötni a megyei önkormányzattal a városi feladatok további ellátására.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata és Nógrád Megye Önkormányzata között 2009. január 27. napján létrejött, a 2009. évi városi feladatok ellátására vonatkozó megállapodás 7. pontja szerint:

„7. A Városi Önkormányzat a tulajdonában lévő, az ingatlan-nyilvántartásban 1785/5 hrsz. alatt felvett salgótarjáni belterületi ingatlan 5410 m² hasznos alapterületéből 5081 m² területű épületrészre ingyenes használati jogot biztosít a Megyei Önkormányzat részére a könyvtári feladatok ellátása céljából. A Városi Önkormányzat 329 m² hasznos alapterületű épületrészt kizárólagosan saját céljaira használ és viseli az ezzel kapcsolatos fenntartási és közüzemi költségeket. Azon közüzemi szolgáltatások esetében, ahol az egyes épületrészekhez kapcsolódóan igénybe vett szolgáltatások mennyisége nem állapítható meg, a közüzemi költségeket (díjakat) a megállapodó felek az általuk használt alapterületek arányában viselik.”

a megállapodás 4. pontja

„4. A megállapodó felek (a tulajdonos: a Városi Önkormányzat, valamint a használó: Megyei Önkormányzat) az épület felújításával összefüggő, valamint az egyéb

beruházásokkal, a költséghatékonyabb működéssel összefüggő feladatok ellátásához szükséges pénzügyi források pályázati úton történő megszerzéséhez szükséges önerőt 50-50 %-ban, biztosítják. A szolgáltatás színvonalának növelése érdekében benyújtásra kerülő pályázatok önrészét külön megállapodások szerint biztosítják.”

A fenti megállapodás két pontja szerint önkormányzatunk vállalta 2009. év végéig, egyfelől, hogy a megyei könyvtári és városi feladatok ellátásához szükséges területre: 5.081 m² ingyenes használati jogot biztosít; másfelől, hogy az épület felújításánál, az egyéb beruházásoknál, a költséghatékonyabb működéssel összefüggő feladatok ellátásához szükséges pénzügyi források pályázati úton történő megszerzéséhez szükséges önerőt 50 %-ban biztosítja.

Javasoljuk, hogy a megyei önkormányzat - mint fenntartó - nyújtson be a tervezett átalakításhoz, korszerűsítéshez, felújítási munkák elvégzéséhez pályázatot, hogy ne csupán a megyei és városi önkormányzat önjelöltjei valósuljon meg a kivitelezés.

A Salgó Vagyon Kft.-t, mint városi vagyonkezelő szervezet elvégezte a könyvtárpépület átalakítási, felújítási munkáinak költségkalkulációját, mind az emeleti könyvtári résszel, mind a földszinti helyiségekkel kapcsolatban. (lásd:1. sz. melléklet)

Javasoljuk, hogy a város a „felszabaduló” épületrészek, (összesen: 721 m²) illetve helyiségek használati jogára tartson igényt a továbbiakban. (Javasoljuk továbbá, hogy a BBMKKI által használt földszinti klubtermet, a város rendezvényekre, író-olvasó, művész-közönség találkozókra, továbbra is használhassa.)

Ezáltal jelentős bevételhez juthat a város, illetve a Salgó Vagyon Kft., a helyiségek bérbeadásával, illetve más célú hasznosításával. Jelenleg más városi ingatlanokban, intézményekben működő civil szervezetek elhelyezésével a város önkormányzata számára értékes belvárosi ingatlanok szabadulhatnak fel, melyek bérbe adhatók, vagy értékesíthetők, ezek újabb bevételi forrásokat jelenthetnek.

A földszinten található irodasor pl. különböző civil szervezetek elhelyezésére alkalmas, a jelenlegi helytörténeti részleg, valamint a virtuális olvasótermi részt (számítógép-terem), a Palócföld folyóirat szerkesztőségi helyiségét magába foglaló összesen: 270 m²-es teret többfajta célra jól lehet hasznosítani – átalakítási, felújítási munkák elvégzését követően. (lásd: 1. és 2. sz. melléklet).

Javaslatunk szerint a nagyobb méretű, összesen: mintegy 450 m²-es helyiség jól használható pl. egy városi galéria (képzőművészeti alkotások, festmények, grafikák, zománc, textil, kispasztika, iparművészeti termékek, lakásdíszek, stb.) céljára. Az üzleti alapon működő, nem önkormányzati fenntartású galéria egyik fontos funkciója lehetne a helyi és nógrádi művészek segítése, kiállítások szervezésével, különböző akciókkal és természetesen alkotásaik közvetlen értékesítésével. (A városi galéria létrehozásának terve szerepel az önkormányzat kulturális koncepciójában is.)

A jelenleg használaton kívüli büfé és előtere (összesen: 74 m²) a továbbiakban a Galéria tevékenységéhez kapcsolódva működtethető lenne pl. egyfajta művész-klubként, a könyvtárlátogatók informális találkozó helyeként, társalgó tereként.

A középtávú 2015-ig szóló együttműködési megállapodásban rögzíthető, hogy a városi önkormányzat – mint az épület tulajdonosa – ingyenes használati jogot biztosít a BBMKKI által a továbbiakban használt épületrészekre (összesen: 4360 m²-re).

(Amennyiben az önkormányzatunk bérleti díjat számolna fel a könyvtár által használt fenti területre, annak éves bérleti díjbevétele - a Salgó Vagyon Kft. által kalkulált áron – 17,9-19,5 M Ft/év lehetne.) (lásd: 2. sz. melléklet)

Javaslat a városi könyvtári feladatok más formában való ellátására a TEMI Könyvtárban

A Nyitott Könyv Olvasóköri Egyesület – TEMI Könyvtár további működése, jelenlegi székhelyén, (Salgótarján, Munkásotthon tér 1.) továbbra is indokolt, illetve a város számára több szempontból is kedvező.

A könyvtár jelenleg mintegy 2,5 M Ft/év bérleti díjat fizet a Salgó Vagyon Kft számára, amely jelentős bevétel az önkormányzati cég számára.

Jelenleg érvényben lévő szerződés (testületi döntés) alapján 2009. évre 850 e Ft önkormányzati támogatással, ellátja a Somoskői és a Salgóbanyai fiókkönyvtárak működtetését.

További városrészi könyvtárak, közösségi terek, e-pontok működtethetők a következő évektől kezdődően (iskolai könyvtárak közművelődési könyvtárként mozgó-könyvtári ellátás, illetve otthon-könyvtárak gazdaságos és hatékony fenntarthatósága) megoldható viszonylag kis ráfordítással 2010-től, mintegy további 1,5-2 M Ft-os önkormányzati támogatással – annak függvényében, hogy mennyi új városrészi fiókkönyvtár nyílik meg. (Ezen feladatot az önkormányzat kulturális koncepciója tartalmazza.)

A TEMI Könyvtár továbbra és jó színvonalon el tudja látni a városrész, illetve működési körzete könyvtári szolgáltatásait, valamint egy jelentős körben a városkörnyék egyes településeinek is szolgáltat. (lásd 3. sz. melléklet)

Együttműködési megállapodással, közös pályázatokkal (pl. TIOP és TÁMOP pályázatok) – szorosan együtt tud működni a BBMKKI (pl. közös pályázatokkal is) ezáltal a városi könyvtári szolgáltatások színvonala tovább bővíthet.

A TEMI Könyvtár a jövőben, akkor tudná ellátni önállóan csak városi könyvtárként, a városi könyvtári feladatokat, amennyiben, az a BBMKKI épületébe kerülne. A fenntartása, előzetes kalkulációk szerint, mintegy 55-60 M Ft-ba kerülne, az átköltözés, a jelenlegi épületből mintegy 3 M Ft költséget igényel, az emeleti szint, felújítása, korszerűsítése további egyszeri beruházásként 13-15 M Ft összegből valósítható meg. (Amennyiben a megyei könyvtár területi szűkítéséből eredő átalakítások, felújítások, korszerűsítések nem valósulnak meg 2009-2010. évben.) Ebben az esetben azonban, ha a város használatába kerülne vissza az egész épület, az alsó szint – a könyvtári raktári terület kivételével – hasznosítható lenne (az alsó szint bérbeadásával, vagy más városi önkormányzati intézmény, szervezet elhelyezése) és így önkormányzatunk jelentős bevételhez jutna, s ezáltal csökkenhetne a városi könyvtári feladatellátásra fordítandó önkormányzati támogatás a jelenlegi mértékhez, illetve nagyságrendhez képest.

Összességében megállapítható, hogy a BBMKKI működésének, tevékenységének szakmai színvonala, a város számára nyújtott sokféle szolgáltatásai, a TEMI Könyvtárban csak töredékesen, és erős színvonalcsökkenéssel lennének elláthatók.

A városi feladatok ellátásának elsődlegesen nem is annyira szakmai, mint technikai, tárgyi feltételei nincsenek meg a TEMI Könyvtárban, hiszen alapterülete, helyiségei, jelenlegi helyén: a 100 m² kölcsönző, olvasóterem, számítógépterem, és egyben rendezvényi terem, és a 250 m² teljesen zsúfolt raktárhelyiségen kívül, nincsenek hasznosítható terei, illetve termei. Így pl. eleve a gyermekkönyvtári részleg, zenei részleg, helytörténeti részleg elhelyezése – a jelen körülmények között megoldhatatlanok. (Nem beszélve arról, hogy ezen tevékenységekhez szükséges szakmai anyagok beszerzése, kiépítése, egyéb feltételrendszerük, mint pl. újabb helyiségek kialakítása, személyi feltételek, technikai eszközök, berendezések, újabb dokumentumok beszerzése, hosszabb időt, több évet venne igénybe, s költségeik is jelentősek, előzetes kalkulációk szerint 16-17 M Ft-ra tehető.)

A TEMI Könyvtárral történő városi könyvtári feladatellátás esetén a jelenlegi 35 M Ft-tal

szemben, - melyet a város önkormányzata a városi könyvtári feladatellátásra fordít a BBMKKI költségvetésében, a megyei önkormányzattal kötött megállapodás alapján – a TEMI Könyvtár hozzávetőleg 23-25 M Ft-os városi támogatás esetén elvileg el tudná látni a városi feladatokat, azonban a jelenlegi helyén ennek súlyos szakmai következményei lehetnek. Ezek nagyvonalakban az alábbiak:

- alapvetően jelentős mértékben csökkenne a városi könyvtári ellátás színvonala;
  - a fiatalok, diákok, a kutatók, a város közönsége könyvtári ellátása, információkhoz jutása szűkülne, a szolgáltatások, rendezvények köre is szűkülne, illetve csökkenne,
  - a „szétválás” – megyei és városi könyvtár esetleges önálló működése ellentétes az országos stratégiai tendenciákkal, illetve szakmai trendekkel,
- Ezek jelenlegi iránya: könyvtári integrációk, tudásközpontok létrehozása, összhangban a nemzeti fejlesztési tervvel, s abban a könyvtárak stratégiai fejlesztésével.

Összességében megállapítható, hogy a városi könyvtári feladatellátás más formában jelenleg nem valósítható meg. Mind szakmailag, mind a kulturális stratégiai szempontokat figyelembe véve a városi könyvtári feladatellátásra hosszú távon a BBMKKI alkalmas, a fenti feltételek és a Nógrád Megyei Önkormányzat által megkötendő együttműködési megállapodás alapján. A városi könyvtári feladatok ellátására fordítandó támogatás összege 2009-ben 35 M Ft, azonban a BBMKKI működési költségei csökkenéséből eredően, várhatóan ez a támogatási összeg csökkenthető lesz 2010. évtől.

Fentiek figyelembevételével kérjük a Tisztelt Közgyűlést a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

1. Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése kinyilvánítja, hogy a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet (továbbiakban: BBMKKI) épületét a továbbiakban is alapvetően könyvtári célokra használja. Kinyilvánítja továbbá, hogy az önkormányzat számára kötelezően ellátandó városi könyvtári feladatokat 2010-től 2015-ig, a BBMKKI épületében, a Nógrád Megyei Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodás alapján látja el.

Felelős: Székyné dr. Sztrémi Melinda polgármester

Határidő: értelemszerűen

2. A Közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 23/2009. (IV. 29.) Kgy.sz. határozatával elfogadott 2009. évi racionalizálási és intézkedési tervének megfelelően, a könyvtár szűkített területen történő további működéséhez szükséges átalakítási, felújítási, korszerűsítési munkák elvégzéséhez szükséges 50 %-os városi anyagi hozzájárulásra, a kivitelezési munkák pontos költsége, ütemezése és a pályázati források ismeretében, kössön külön megállapodást a megyei önkormányzattal.

Felelős: Székyné dr. Sztrémi Melinda polgármester

Határidő: 2009. augusztus 31.

3. A Közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy a Nógrád Megyei Önkormányzattal kötendő 2010-15. évre szóló keretmegállapodást kösse meg. A megállapodásban kerüljön rögzítésre, hogy a BBMKKI épületében a könyvtár által használt terület csökkenéséből eredő 721 m²-es területre (a felszabaduló helyiségek) a városi önkormányzat igényt tart, azt a továbbiakban hasznosítani kívánja, s azt a megyei önkormányzat részükre átadja. A 2010. évre vonatkozó városi feladatok ellátásához szükséges összegről, s azt követően évente, a keretmegállapodást kiegészítő külön megállapodás rendelkezik az adott tárgyévvel vonatkozó támogatási összegről. A BBMKKI épületében a könyvtár által használni kívánt 4.360 m²-es területre, városunk önkormányzata ingyenes használati jogot biztosít.

Felelős: Székyné dr. Sztrémi Melinda polgármester

Határidő: értelemszerűen, illetve
a hosszútávú keretmegállapodás megkötése: 2009. szeptember 30.

4. A Közgyűlés felkéri a Nyitott Könyv Olvasókör Egyesület salgótarjáni TEMI Könyvtárát, hogy 2010-2015. közötti időszakra a város önkormányzatával kötött külön együttműködési megállapodás alapján továbbra is lássa el a somoskői és salgóbányai fiókkönyvtárak működtetését. A Közgyűlés a kulturális koncepcióban megfogalmazottak szerinti vizsgálat eredménye alapján kíván visszatérni a további, bővebb együttműködés lehetőségére.

Felelős: Székyné dr. Sztrémi Melinda polgármester
Oktatási, Kulturális és Sport Iroda vezetője
Nyitott Könyv olvasókör egyesület salgótarjáni TEMI Könyvtár vezetője

Határidő: értelemszerűen

Salgótarján, 2009. június 17.

Reszoly Gusztávné
irodavezető

**SALGÓ VAGYON Salgótarjáni Önkormányzati Vagyonhasznosító és Ipari Park
Üzemeltető Kft. által szolgáltatott adatok
a BBMKKI és a TEMI Könyvtárral kapcsolatban**

1. A bérleti díj mértéke jelen esetben bérlő és bérbeadó egyezségén múlik, a rendkívül nagy alapterület és a speciális funkció miatt piaci ár nem érvényesíthető. A 2006-ban felértékelt és ingatlan-nyilvántartásban szereplő épület-érték korrekciója után számított fajlagos bérleti díj mértéke **4.000-4.500 Ft/m²/év**, mely reális tárgyalási alap lehet. Az 5410 m²-es nettó alapterületből jelenleg 329 m²-t használ, hasznosít az önkormányzat és a könyvtár emeletre költözése esetén további 721 m² szabadulna fel. Az így fennmaradó és könyvtári célt szolgáló 4360 m²-t alapul véve az éves bérleti díjbevétele **17,5-19,5 M Ft** lehet.
2. A Kassai sorra nyíló helytörténeti rész piaci áron történő hasznosítására van esély, a szomszédos Friss reklámstúdió bérleti díját alapul véve **16.000 Ft/m²/év** bevételre lehet számítani. Új funkció esetén a meglévő 21 éves padlószőnyeg semmi esetre sem alkalmas, burkolatcsere szükséges. Normál energiafelhasználás esetén a villamos hálózat megfelel.
3. A Kassai sorra néző és önálló bejáráttal rendelkező tér hasznosításának van reális esélye piaci alapon, üzleti vállalkozás részére történő hasznosításra.
4. Az Alkotmány út felé néző irodák részben földbe süllyednek, ablakaik magasak, hangulatuk nyomasztó, ezért csak másodlagos funkció ellátására alkalmasak. Üzleti vállalkozást aligha lehet odacsalogatni, viszont civil-, vagy társadalmi szervezetek elhelyezése megoldható bennük és ezen szervezetek által jelenleg elfoglalt értékesebb ingatlanokból az önkormányzat bérlet, vagy értékesítés útján bevételhez juthat.
5. 2009. január 1-től a TEMI könyvtár **10.084 Ft/m²/év** bérleti díjat fizet a Salgó Vagyon Kft-nek, ami az elfoglalt 250 m² alapján évi 2.521 e Ft bevételt jelent. Szükséges megjegyezni, hogy ez a bérleti díj tartalmazza a víz, csatorna, elektromos áram, fűtés, szemétszállítás, takarítás és 24 órás őrzés díját is.
6. A 2. pontban említett Friss reklámstúdió a könyvtáráépületben bérelt 111 m² terület után évi 1.828 e Ft-ot fizet a Salgó Vagyon Kft-n keresztül az önkormányzatnak.

**Árajánlat a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet épületének
műszaki megosztásával járó átalakítási munkáira**
(Készítette a Salgó Vagyon Kft., árajánlat alapján)

Elektromos átalakítás műszaki tartalma:

Alapinformációk, illetve dokumentációk: 1985. 06. hóban készült LAKÓTERV-es

- földszinti alaprajz
- emeleti alaprajz.

Az átalakítással kapcsolatos helyiség-, illetve terület megosztási elképzelést Kecskés Péter karbantartó szolgáltatta.

Helyiségmegosztás ismertetése:

Az épület földszintjének „ER” jelű déli fekvésű helyiségei kerülnek városi használatba. Ezen helyiségek az alábbiak:

- 19; 20; 22-es számú helyiségek,
- 44-60-as számú helyiségek,
- 61-64-es számú helyiségek, 25-ös; 37-es keresztfolyosónál leválasztva nyugati bejárattól,
- 65-81-es számú helyiségek,
- 84-87-es számú helyiségek,
- 98-99-es számú helyiségek.

Idegen, azaz könyvtári tulajdonban maradó helyiségek az „ER” jelű déli területen:

- 88-92-es számú helyiségek, 40-43-as számú helyiségek,
- 37-es hátsó folyosó északi,
- 82; 83; 95-ös számú helyiségek,
- 23-24; 26-36-es számú helyiségek,
- 40-43-as számú helyiségek,
- főbejárat.

Elektromos rendszer átalakításának ismertetése és költsége:

Elszámolási célú fogyasztásmérők, melyekkel az ingatlan jelenleg rendelkezik:

Mért terület	Igényelt energia	Kötelezett fogyasztás kifizetése
Könyvtár	3 x 160A	Könyvtár
Büfé	2 x 10A + 1 x 20A	Könyvtár
Hőközpont	3 x 25A	Tarjánhő
Számítógépes terem (Palócföld, helyismereti klub)	3 x 16A	Salgótarján Önkormányzata (ügyintézni)
KIGSZ	3 x 20A	Salgótarján Önkormányzata
Stúdió, nyomda	3 x 16A	Salgótarján Önkormányzata (ügyintézni)

Az „ügyintézni” megjegyzéssel ellátott területek villamos energia leválasztása egyszerű névátírással az ÉMÁSZ ügyfélszolgálati irodájában megvalósítható. Azaz a Könyvtár megszünteti az ÉMÁSZ szerződését, a Városi Önkormányzat pedig új szerződést köt.

Az egyéb átadott helyiségek villamos energia leválasztásának műszaki feladatát pedig úgy

gondoltuk végrehajtani, hogy a tápvezetékeket az adott alelosztókban lekötjük, helyére pedig kiépítünk új tápvezeték a KIGSZ mérőjéről, az erre a célra kialakított új alelosztón keresztül.

Az irányfény világítást az átadott területeken megszüntetjük, helyére új áramkörön táplált saját akkumulátoros világítást terveztünk kiépíteni.

Természetesen megoldható az ún. teljesítmény összevonás is az érintett területen, de az jelentős költségtöbblettel jár, Igaz, jelentkezik üzemeltetési biztonság-növekedés.

A költségnövekedés elkerülése végett nem kalkuláltunk az idegen területen megmaradt alelosztó berendezések áthelyezésével. Az illetéktelen beavatkozás elkerülésére javaslom az ún. saját blomba alkalmazását.

A számítógép teremben leválasztásra kerül az utólagosan kialakított számítógép hálózat. A portai távvezérlő berendezés megosztásra kerül, azaz a Könyvtárhoz átkerül az a kezelő funkció, mely az övék.

**A földszinti villamos berendezés átalakítási munkáinak ajánlati ára iránydíj jelleggel:
2.860.000.- Ft + ÁFA,
azaz kettőmillió-nyolcszázhatvanezer forint + ÁFA**

Az ajánlati ár tartalmazza valamennyi fő- és alelosztó berendezés karbantartási munkáit.

Eredeti villamos berendezés bővítési munkáinak költsége:

Igényenként megfogalmazódott a következő:

- Az internetes helyiség kialakításának villamos energia ellátása, informatikai hálózattal együtt.
- A gyermek könyvtári részen bővíteni kell 6 db 2 s+f dugaszoló aljzattal az áramkört. A világítást 2 db kapcsolóval helyben lehessen vezérelni.
- Az új fallal leválasztott területen új villamos berendezés létesítése (ellátó központ) kb. 20 db 2 s+f dugaszoló aljzat; világítás; új alelosztó; informatikai hálózat 10 db számítógép részére.
- Egy kb. 3 m²-es helyiségben világítás szerelése.
- A könyvtári világítási áramkörök további szakaszolási lehetősége a meglévő áramköri kapcsolók melletti elhelyezéssel három helyen (5+5+3 áramkör)
- a könyvtári ügyfél fogadó részben további 4-4 db 2 s+f dugaszolóaljzat szerelése.

Ajánlati ár iránydíj jelleggel:

**3.800.000.- Ft + ÁFA
azaz hárommillió-nyolcszázézer forint + ÁFA**

Építőmesteri munkák

	Anyagköltség	Díjköltség
<u>Földszint:</u>		
a) Gipszkarton leválasztó falak készítése a helyszínen megbeszéltek alapján 50 m ² + 1 db ajtó beépítése	221.300	252.000
b) Álmennyezet javítási munkák meglévő álmennyezeti elemekből	-	95.000
c) A Könyvtár belső festési munkái (mázolási munkák	725.660	2.152.060

nélkül), a szükséges javítással, fóliaterítéssel, állványozással		
d) Vízorák felszerelése (almérő) járulékos vízvezeték-szerelési munkákkal 2 db, + 2 db 10 l-es elektromos vízmelegítő felszerelése	85.000	66.000
Földszint összesen:	1.031.960	2.565.060
Mindösszesen iránydíj jelleggel:	3.597.020.- Ft + ÁFA	
azaz hárommillió-ötszázkilencvenhétezer-húsz forint + ÁFA		

Emelet

a) Gipszkarton leválasztó falak készítése a helyszínen megbeszéltek alapján 110 m ² + 2 db ajtó beépítése	442.700	504.000
b) Álmennyezet készítése a leválasztásban 71 m ² az elbontott lapokból készült lapok cseréje	510.000	346.060
c) A Könyvtár belső festési munkái (mázolási munkák nélkül), a szükséges javítással, fóliaterítéssel, állványozással	1.451.340	4.244.440
d) Vízorák felszerelése (almérő) járulékos vízvezeték-szerelési munkákkal 4 db, + 4 db 10 l-es elektromos vízmelegítő felszerelése	100.800	165.000
Emelet összesen:	2.504.840	5.259.500
Mindösszesen iránydíj jelleggel:	7.764.340.- Ft + ÁFA	
azaz hétmillió-hétszázhatvannégyezer-háromszáznegyven forint + ÁFA		

FŐÖSSZESÍTŐ

a Salgótarjáni Megyei Könyvtár épület műszaki megosztásából adódó munkák költségére vonatkozóan

	Földszint	Emelet
Elektromos munkák	2.860.000	3.800.000
Építőmesteri munkák	3.597.020	7.764.340
Központi fűtés átalakítási munkák	450.000	2.410.000
Összesen:	6.907.020	13.974.340
Mindösszesen iránydíj jelleggel:	20.881.360 Ft.- + ÁFA	
azaz húszmillió-nyolcszáz-nyolcvanegyezer-háromszázhatvan forint + ÁFA		

A TEMI Könyvtár tevékenységének fő jellemzői

(A TEMI Könyvtár által szolgáltatott adatok és elemzések)

Szervezeti keretek

A TEMI Könyvtárat 2008. április 1-jétől a Nyitott Könyv Olvasókör Egyesület – TEMI Könyvtár (továbbiakban Egyesület) működteti. Az Egyesület közhasznú szervezet, az állami működési támogatásra a Területi Művelődési Intézmények Egyesülete tagjaként évente pályázhat. Az Egyesület közhasznú tevékenysége során olyan közfeladatot lát el, amelyről állami, illetve önkormányzati szervnek kell gondoskodnia.

Költségvetés

Az intézmény működési támogatásának ill. költségvetésének alakulása:

Év	Állami támogatás	Költségvetés
1999	6 300 e Ft	8 862 e Ft
2000	6 710 e Ft	9 550 e Ft
2001	7 210 e Ft	11 516 e Ft
2002	8 687 e Ft	13 278 e Ft
2003	10 909 e Ft	14 500 e Ft
2004	11 648 e Ft	15 164 e Ft
2005	10 941 e Ft	14 420 e Ft
2006	11 640 e Ft	15 230 e Ft
2007	12 600 e Ft	17 000 e Ft
2008	13 200 e Ft	18 844 e Ft
2009	12 500 e Ft	19 243 e Ft

A könyvtár működését elsősorban az állami támogatás biztosítja, de ez nem elegendő. A hiányzó részt elsősorban a civil szervezeti forma nyújtotta lehetőségek felhasználásával (1 %, NCA, adományok, támogatók), továbbá egyéb pályázatok útján és saját bevételekből kell előteremteni.

A jövőben is számítunk az Egyesületen keresztül megszerezhető állami működési támogatásra, a könyvtár civil szervezeti működésével kapcsolatosan megszerezhető adományokra, és minden pályázati úton elnyerhető forrásra, valamint lehetőség szerint Salgótarján város önkormányzatának erkölcsi és anyagi támogatására.

Létszám adatok

Az állandó munkatársak:

2 főfoglalkozású 8 órás könyvtáros

1 főfoglalkozású 8 órás könyvtáros asszisztens

1 főfoglalkozású 8 órás számítástechnikai ügyintéző

1 fő önkéntes könyvtáros segítő

A könyvelést számlás kifizetéssel vállalkozó végzi

A könyvtár többi dolgozóját a Munkaügyi Központ támogatásával alkalmazzuk:

1 fő 8 órás civil ügyintéző (100 %-os támogatás)

1 fő 8 órás ügyintéző, aki a számítógép- és Internet-használatot és a Foglalkoztatási Információs Pont működését segíti. (90 %-os támogatás)

A könyvtár helyzete és működési körzete

A TEMI Könyvtár Salgótarjánban a Tűzhelygyár, az Öblösüveggyár, a Forgách-telep, a Rokkant-telep és Somlyóbánya lakó- és vonzaskörzetében működik.

A Könyvtár 2003-tól működik a Salgó Vagyon Kft. épületében, Salgótarján város méltányos bérleti díjjal adott helyet a könyvtárnak. Ez a terület 250m², ebből 100 m² olvasóterem, a többi raktár.

A könyvtár jól megközelíthető, forgalmas helyen van, a város e részén más könyvtári és közművelődési intézmény nem működik.

Az eltelt évek azt bizonyították, hogy szükség van itt a könyvtárra. Az intézmény kedvelt közösségi színtérré vált a lakosság körében, ahová nemcsak könyvek kölcsönzéséért járnak, hanem szívesen jönnek rendezvényekre, internetezni, újságot olvasni, betérnek egy beszélgetésre, sok felnőtt itt ismerkedik meg a számítógép- és internethasználattal a könyvtár által szervezett tanfolyamokon.

Szolgáltatásainkat a megye számos településéről igénybe veszik, letéti könyvtárakat működtetünk önkormányzatoknál, iskolában, munkahelyeken. Részt veszünk a Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása és a Bátorterenyi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása keretében létrehozott mozgókönyvtári ellátásban. A könyvtár hatóköre helyi és megyei kiterjedésű.

Küldetésünk, hogy jó színvonalú, korszerű információs és közművelődési könyvtári szolgáltatást, kulturális programokat biztosítsunk a használóknak.

2008. évi eredményeink

Internet szolgáltatásunk a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet keretei között megbízhatóan működött. Nyolc számítógép, megfelelő Internet hozzáférés áll az olvasók rendelkezésére. Ki tudjuk szolgálni a vakokat és gyengénlátókat is.

Elérjük és közvetítjük a könyvtári rendszer szolgáltatásait (ODR felhasználói számunk: ST 50) és más információs forrásokat (MOKKA, NAVA, SZIRÉN, stb.) is.

Az olvasók részére továbbra is szerveztünk Internet- és számítógép-használói tanfolyamokat. Nagy kihívás volt számunkra a Fél-sziget napközi otthon fogyatékos lakóinak megtartott oktatássorozat.

eMagyarország pontot működtettünk, melynek keretében megbízható és a nyitvatartási időben állandóan rendelkezésre álló internethasználatot biztosítottunk. A lakosság közszolgálati információs-kommunikációs központként használhatta a könyvtárat. Ezzel is erősítettük, hogy a könyvtár az információszerzés, az „életre tanulás” központi helye. 2008-ban 8 576 fő használta az Internetet a könyvtárban (ez 769 fős növekedés az előző évihez képest).

Jól működött a Foglalkoztatási Információs Pont, melynek keretében az álláskeresők részére napi tájékoztatást biztosítottunk a meghirdetett helyi álláshelyekről, „Álláskeresők egymás

között” címmel rendszeres programokat szerveztünk részükre, szakelőadókkal. Megalakult a Szenior Klub is, ahol a 45 éven felüli álláskeresőket várjuk.

Az Európai Unió információk, adatok elérését szolgálja ingyenes telefonvonalunk, az EU forródrót.

Könyvtárunk weblapját (www.sznmk.hu) rendszeresen aktualizáltuk, az esedékessé váló változtatásokat elvégeztük.

2008-ban elértük, hogy a könyvtár teljes állománya felkerült a számítógépre, így az összes dokumentumot naprakészen el lehet érni az Interneten keresztül. A könyvtár a SZIRÉN Integrált könyvtári szoftvert használja, melynek formátuma kompatibilis bármely rendszerrel. A Szirén könyvtári szoftver rendszeres évi frissítését megtettük. Az állomány bővítését körütekintően, a legolcsóbb források felkutatásával gyarapítottuk. A 2008. év folyamán 1.25 új dokumentumot vettünk, 2.033 e Ft értékben.

A könyvtár jelenlegi állománya: 96.772 dokumentumegység.

Letéti ellátórendszer

A TEMI Nógrád Megyei Könyvtára 17 letéti könyvtárat működtet önkormányzatoknál, iskolákban, vállalatoknál. Ezeken a letéti helyeken biztosítottuk a folyamatos dokumentumcserét, rendezvényeket szerveztünk, módszertani tanácsadást végeztünk, a községi önkormányzatok részére figyeltük, és összegyűjtöttük a megyei sajtóban róluk megjelent információkat.

A Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása keretében végzett mozgókönyvtári ellátás nagy fejlődést hozott a kisközségek könyvtáraiban. A jobb tárgyi feltételek, több új dokumentum, számítógép- és internet használat elérhetősége azt eredményezte, hogy nőtt a könyvtárak látogatóinak és használóinak száma.

A letéti könyvtárak olvasóinak száma: 2.169 fő

A letéti könyvtárak látogatóinak száma: 23.254 fő

A kölcsönzött dokumentumok száma: 31.251 db

A letéti könyvtárakban összesen 79 alkalommal 2.745 új dokumentumot vittünk ki és 66 alkalommal 2.777 db-ot hoztunk vissza. Egy könyvtárba 5 alkalommal átlagosan 161 db dokumentumot vittünk ki.

A Bátorterenyei Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulásával ez év januárjától működünk együtt, összesen 6 letéti könyvtár ellátása érdekében.

Folytattuk az együttműködést a 8 Palóc Mikrotérségi Társulásban.

Lakóterületi közművelődés

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének döntése alapján a peremkerületi könyvtári ellátás biztosítása érdekében a salgóbányai és a somoskői fiókkönyvtár működtetését bízta könyvtárunkra. A két fiókkönyvtárban biztosítjuk az internet-elérhetőséget is. Fontosnak tartjuk a könyvtári feladatok mellett a színes, változatos közösségi élet megteremtését. Törekszünk arra, hogy egy színtéren többféle szolgáltatást nyújtsunk a lakosságnak: kölcsönzés, közhasznú információ, internet-hozzáférés, rendezvények. Ötleteink megvalósításához megnyerünk minden lehetséges érdekeltet és támogatót

A számítógép- és Internet-használói tanfolyamaink iránt állandó az érdeklődés. Ezt a szolgáltatásunkat elsősorban nyugdíjasok és munkanélküliek veszik igénybe.

A NAVA pontot tovább működtettük, az igénybe vehető magyar gyártású műsorokat használtuk a könyvtárhasználati órákon, ajánlottuk szakdolgozatokhoz, kutatáshoz.

Könyvtárunk szervezésében 15 kiállítást tartottunk, melyeket 7500 fő látogatott.

Speciális programokkal, havi rendszerességgel fogadtuk a Fogyatékosok Szociális Napközi Otthonának gondozottait, és az Illyés Gyuláné gyógypedagógiai iskola csoportjait.

Rendezvényeink sikeresek és látogatottak. 50 alkalommal volt saját szervezésű rendezvényünk, ezeken 9.367 fő vett részt.

Új kezdeményezés a Nyitott Könyvek Éjszakájának megszervezése, melynek keretében játékos formában népszerűsítettük szolgáltatásainkat, bevonva a városban működő civil szervezeteket és a média képviselőit.

Két nagyszerű vetélkedőt rendeztünk általános iskolások részére. Az egyik a már hagyományos környezetvédelmi vetélkedő, ezt sikerült kistérségi szintűvé bővíteni. A másikat a Reneszánsz év – 2008 jegyében tartottuk, „Holló a pajzson” címmel. Ez 3 levelezős fordulóból állt, melyen 38 csapat (összesen 114 diák) vett részt, és a könyvtárban megrendezett döntőben a legjobb 10 csapat versenyezhetett (30 fő).

Helyi értékeink bemutatása és megőrzése keretében a régi Salgótarjánt bemutató diaképes előadás, könyvbemutató, egy helyi méhészt és egy baba- és macigyűjtő bemutatkozása várta az érdeklődőket.

Megemlékeztünk a Biblia évéről.

Ügyes kezek programunk keretében megismertettük a fazekasság történetét, és a gyakorlatban is kipróbálhatták az érdeklődők, mire képesek.

Az egészséges életmódra nevelés jegyében a masszázsgyakorlatok jótékony hatásait lehetett megismerni és kipróbálni a könyvtárban egy héten át. 190 érdeklődőt vonzott ez a programunk.

Az Országos Tini Könyvtári Napokon elsősorban a tini korosztályt céloztuk meg. Volt részükre smink tanácsadás, beszélgetés a szexualitásról egy szexológus vezetésével, továbbtanulási tájékoztató, színházi előadás, tini könyvtári totó, vetélkedő, irodalmi túra geoláda-telepítéssel.

A könyvtári vasárnapon 137 fő látogatta meg a könyvtárat, ahol ingyenes volt a beiratkozás, elengedtük a késedelmi díjakat és a könyvtár előtt a tűzoltók bemutatóját láthatták a lakosok. A programot a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézettel közös pályázatból tudtuk finanszírozni.

Nagy hangsúlyt helyezünk a bennünket felkeresők színvonalas kiszolgálására. Megőriztük könyvtárunk családi, barátságos jellegét, amit az olvasók különösen szeretnek és nagyra értékelnek. Programjainkkal, rendezvényeinkkel alkalmazkodtunk a használók igényeihez.

Könyvtárunk alkalmas az alacsony iskolai végzettségűek, munkanélküliek, nyugdíjasok könyvtári ellátásának kiemelt kezelésére. Könyvtárosaink rendelkeznek olyan speciális tudással, mely empatikussá és így képessé teszi őket a hátrányos helyzetű könyvtárhasználókkal történő foglalkozásra, és a könyvtár családi jellege ezt jól támogatja.

A központi könyvtárban a beiratkozott olvasók száma tovább emelkedett.

Az olvasók száma:	1.022 fő
A látogatók száma:	19.957 fő
A kölcsönzött dokumentumok száma:	24.053 db
Távhasználat:	7.913 fő

Emelkedett a regisztrált olvasók és tovább nőtt a távhasználók száma állományunk internetes, számítógépes elérhetőségének köszönhetően. 2008. október 3-tól mérhető az adatbázisunkban interneten keresők száma. Ez havi átlagban 150 keresést jelent, és ehhez jönnek még az e-mail-es és telefonos keresések.

Rendezvényeinkről, eredményeinkről, szolgáltatásainkról rendszeresen értesülnek használóink a helyi médiából - Focus Rádió, Városi Televízió, Nógrád Megyei Hírlap, Városi műsorújság, Szuperinfó).

Pályázati támogatásból elkészítettük a könyvtár információs rendszerét, a külső megállító táblától a belső feliratokig egységes színvilággal, logo-val.

A TEMI Könyvtár eredményesen dolgozott, többfunkciós közösségi térként fontos találkozási helyet jelent elsősorban a környéken élők, dolgozók, tanulók számára. Figyeltünk a megváltozó igényekre, szokásokra, az egyre jobban terjedő elektronizációra.

Itt lehetőség van találkozásra, beszélgetésre, különféle programokra.

Érdemünk, hogy nem csak könyvtár vagyunk, hanem sokszínű és érdekes programot kínálunk minden korosztály és társadalmi csoport számára.

A lakosság szereti az intézményt, mely fontos társadalmi köztérre vált az itt élők életében.

A Pénzügyi és Számviteli Főiskola Salgótarjáni Intézetével, a Dornay Béla Általános Iskolával, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolával, a Hibó Tamás Művészeti Iskolával együttműködési megállapodást kötöttünk, melynek célja, erőforrásaink összehangolása a jobb könyvtári ellátás érdekében.

Meggyőződésünk és a gyakorlat is igazolja, hogy a könyvtári terület stratégiai céljainak megvalósítása csak szoros városi és megyei intézményi együttműködéssel, összehangolt technikai fejlesztéssel, állománygyarapítással, tematikus specializálódással, a feladatok összehangolásával érhető el.

Az állomány és az eszközök mind azért vannak, hogy lehetőséget biztosítsanak – mégpedig demokratikus módon, mindenkinek – a tanulásra, az információszerzésre, a szellemi feltöltődésre, a lelki megerősítésre. Ezért alakítja és igazítja nap, mint nap a könyvtár szolgáltatásait a használói igényekhez úgy, hogy közben a fontosat, az értékeset, a színvonalasat közvetítse.

A TEMI Könyvtár valós igényeket szolgál, a lakosság körében népszerű és kedvelt közösségi színtérre vált, nyilvános közművelődési könyvtárrá fejlődött, szolgáltatásai olyan színvonalúak, hogy felkerült a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékébe, így jogilag alkalmas közművelődési megállapodás illetve szolgáltatási szerződés megkötésére.

A TEMI Könyvtár ésszerű program kidolgozásával képes Salgótarján városi könyvtári feladatainak ellátását jelentősen javítani, színesíteni, fejleszteni. Erre garancia a megfelelő dokumentumállomány, a szakmai kvalitás, az egyesületi formában történő működéssel az eddigi állami támogatás idehozása.

A könyvtár képes és alkalmas a jobb és területileg egyenletesebb városi ellátás érdekében a városrészekben további fiókkönyvtárak – fokozatosan, a jelentkező igények szerinti – létrehozására, melyet a már meglévő két fiókkönyvtár működtetése is bizonyít.

Iskolai könyvtárak bekapcsolását is javasoljuk (közös pont a Szirén könyvtári rendszer) a fiókkönyvtári rendszerbe. A SKÁID II. Rákóczi Ferenc Tagiskolában lévő fiókkönyvtárunk mindkét fél által hasznosnak, eredményesnek tartott működése igazolja, hogy ez a jövőre nézve járható út.

A könyvtár állománya elvileg megfelelő lenne a városi könyvtári feladatellátáshoz - ami viszont hiányzik a TEMI Könyvtár gyűjteményéből, az a helyismereti anyag, a zenei részleg, a gyermekkönyvtári részleg, illetve szolgáltatás. A jelenlegi állandó létszám nem lenne elegendő, szükséges lenne további 3-4 fő alkalmazása, a meglévő hely, pedig nem alkalmas hosszútávon a teljes városi könyvtári ellátás biztosításához.

A TEMI Könyvtár nyitott az együttműködésre Salgótarján várossal, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézettel hiszen évtizedek óta azon munkálkodik, hogy kiváló állományával, a felhalmozott szellemi és technikai bázisával az itt élő lakosságot, a várost illetve a megye fejlődését szolgálja.

Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet
költségvetési adatai 2005-2009. (E Ft)
(eredeti előirányzat)
(Palócföld folyóirat költsége nélkül)
Nógrád Megye Önkormányzata által szolgáltatott adatok

Megnevezés/Évek	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Kiadási főösszeg	146 863	160 088	156 561	163 020	128 942
Bevételekből:					
normatív támogatás*					
saját bevétel**	7 832	12 810	20 936	14 225	18 372
megyei önkormányzat hozzájárulása	103 038	110 870	95 562	101 795	75 570
városi önkormányzat hozzájárulása	35 993	36 408	40 063	47 000	35 000
Városi önkormányzati támogatás, a megyei önkormányzati támogatáshoz viszonyított aránya, %-ban	35	33	42	46	46

* nem mutatható ki

**saját bevételek tartalmazzák az intézményi működési bevételeken kívül a tervezett átvett pénzeket és a pénzmaradvány összegét is

A BBMKKI igazgatója és a könyvtári szakértők véleménye alapján az alábbi intézkedéseket fogadta el a megye önkormányzata

A javaslatcsomag, az intézkedési terv főbb elemei a következők:

- A szakmai munka sérülése nélkül a földszinten 721 m² területről az intézmény kivonul, az e területen ellátott feladatok az emeleti terekben – kisebb átalakításokkal – megoldhatók. A lépéstől jelentős energia-megtakarítás várható. A felszabaduló helyiségek más célra hasznosíthatók (ideális esetben a bérleti díjuktól befolyt összeget vissza lehetne fordítani a könyvtár működtetésére). Egyszeri ráfordításként térelhatárolás, ajtók, felülvilágító beépítése, egészségügyi festés, számítógépes végpontok kiépítésének, a villamoshálózat szakaszolásának költségei jelentkeznek.
- Automatikus tűzjelző berendezés kiépítésével a portaszolgálat kiváltható.
- Személyeket érintő intézkedések:
Zárható ruhatári szekrények kialakításával két ruhatáros leépítésére van mód. A köztisztviselési tevékenység vállalkozásba adásával 1 fő könyvkötő leépíthető. 1 fő könyvtáros nyugdíjazás miatt felszabaduló álláshelye feladásra kerül. 1 fő bekapcsolódik a prémium évek programba. Egyes személyek közötti feladatátcsoportosítás, illetve a műszakok átszervezése miatt többféle pótlék elvonásra kerül. Egy fő szakalkalmazott átsorolása ügyviteli alkalmazotti státuszra.
- A díj ellenében a kistérségeknek nyújtott könyvtári szolgáltatásokból befolyó bevételből fedezik 2 fő könyvtáros bérét és járulékait, valamint e bevétel egy részét a működtetéssel kapcsolatos dologi kiadásokra használják fel.
- A szolgáltatási, bérleti díjak – kis mértékben – megemelésre kerülnek.
- A nyitvatartási idő megváltozik. A hétfői teljes zárva tartás, valamint az egy műszakos munkarend bevezetése takarékosági szempontok miatt történik, két hétköznapon a 19 óráig történő nyitva tartást az olvasók megtartása, az igények követése indokolja. Az eddigi 4 hetes nyári korlátozott nyitva tartásból két hetet téli időszakra tesznek át.
- Az emeleti terekbe történő költözés lehetőséget ad a nyújtott szolgáltatások jobb áttekinthetőségére, összevonására, ezért remélhető, hogy a létszámleépítések ellenére is jó színvonalon történhet a jövőben is a könyvtári ellátás.
- A szolgáltatások részleges összevonását, szakmailag újszerű, korszerű, a könyvtárhasználók számára vonzóbb lehetőségek kínálatát tervezik egy megújult térben és munkaszervezeti formában, a szervezeti kultúra átalakításával.

Az intézkedési terv végrehajtásának feltételei:

Az épületet érintő fejlesztések csak az esetben valósíthatók meg, ha a tulajdonos (a salgótarjáni önkormányzat) a könyvtár működtetéséről szóló megállapodás szerint 50%-ban hozzájárul a költségekhez, valamint a könyvtár működtetés tekintetében hajlandó hosszú távú megállapodás megkötésére. Az elképzeléseket megküldtük egyeztetésre Salgótarján Megyei Jogú Város polgármesterének, és ismét kezdeményeztük a hosszú távú megállapodás megkötését.

A könyvtár egyszeri kiadásként felmerülő fejlesztési költségeinek tételei a következők:

Az emeletre való költözés, terület csökkenés miatti villamoshálózat szakaszolása	1.728 e Ft
Ruhatárosok kiváltása miatt szekrények felszerelése	865 e Ft
Térelváltás, falazás, festés	3.227 e Ft
Telefonközpont áthelyezése, korszerűsítése	1.067 e Ft
Internet-hálózat átépítése	1.184 e Ft
Automatikus tűzjelző berendezés kiépítése	7.823 e Ft
<hr/>	
Összesen:	15.894 e Ft